

CLLD-U jako nástroj řešení socioekonomických problémů měst

PROBLÉM: 1. Obyvatelé měst a městských částí mají své **místní problémy a potřeby**, které jsou však často dlouhá léta neřešené nebo nedostatečně řešené. Příklady: socioekonomické problémy vyloučených lokalit, mladí nezaměstnaní, chátrající objekty, nedostatečné pokrytí lokalit sociálními službami. 2. Podpora z ESIF pomocí individuálních projektů a „top-down“ **přístup veřejné správy** jsou někdy málo účinné, projekty bývají vzájemně izolované, některé se duplikují, naopak zůstávají nepokryté potřeby (chybí žadatel), ne všechny městské lokality a ne všechny problémy řeší ITI a IPRÚ.

ŘEŠENÍ: Jako nástroj řešení místních problémů, využívání příležitostí a uspokojování místních potřeb navrhujeme **využít komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)** pro města (zkráceně: CLLD-U). CLLD-U **sdružuje místní subjekty**, zejména místní firmy, NNO, zástupce samosprávy a aktivní občany, do tzv. místního partnerství, které **vytváří vlastní strategii místního rozvoje** (samí obyvatelé vědí, co je třeba řešit), odvodí akční plán s požadavky na financování (z rozpočtu města, kraje, resortů, OP), po získání příslibu financování zveřejní místním žadatelům výzvu k předkládání projektových žádostí, vybrané (schválené) projektové **žádosti finančně podpoří a výsledky kontroluje** (vcelku podobně jako v případě grantových schémat operačních programů nebo CLLD ve venkovských regionech). To vše plně transparentním způsobem, jak tomu je v individuálních projektech OP.

CÍL: Cílem našeho nového projektu je **ověřit možnost využití CLLD ve městech** (o čemž jsme na základě zkušeností z českého venkova a z měst v zahraničí přesvědčení), **přípravit metodiku** pro uplatnění CLLD-U v českých městech a **navrhnout uznání CLLD-U jako legitimního nástroje** řešení sociálních, ekonomických a environmentálních problémů v lokalitách městského typu s výhledem na mainstreaming CLLD-U v ČR od r. 2019.

Potenciální poptávka po CLLD-U v ČR existuje, překážkou je dosavadní neinformovanost místních aktérů i veřejné správy o možnostech CLLD.

DOPADY: 1. Zvýší se účelnost, účinnost a udržitelnost finančních podpor ve městech. 2. Nastanou sociální, ekonomické a environmentální účinky z konkrétních řešení (realizovaných projektů). 3. Nehmotným dopadem bude zvýšení soudržnosti komunity, silnější pocit sounáležitosti a solidarity, který umožňuje řešit problémy sociálně vylučovaných či vyloučením ohrožených obyvatel a skupin. 4. Posílí se místní demokracie. 5. Ve městech dojde ke zvýšení kvality života, sociální soudržnosti a spokojenosti obyvatel.

NOVOST: CLLD-U představuje definitivně **nové řešení pro města v ČR**. Není nové pro venkov (zde se CLLD uplatní v současném období, od r. 2005 to byla podobná metoda Leader. Úspěch metody Leader a CLLD na venkově je předzvěstí úspěchu ve městech. Dokáže řešit neřešené problémy a často hospodárněji a účinněji. V řadě zemí EU se průběžně uplatňovaly podobné přístupy (např. iniciativa URBAN, URBACT, projekt SEiSMiC aj.), z nichž lze těžit mnoho věcných a metodických zkušeností. **CLLD-U je v ČR plně realizovatelný a způsobilý k podpoře z ESIF** díky Nařízení EP a Rady (EU) č. 1303/2013 (Společné nařízení o ESIF), čl. 32-35.

ALTERNATIVY: Existují, ale **každá má podstatné nedostatky**. Převažující **top-down přístup** je často nedostatečný nebo neúčinný. **Komunitní plánování soc. služeb** řeší jen služby, a to ještě pro větší území („nedohlédne“ do lokalit). **Územní plánování** se zabývá jen funkčním využitím pozemků, nikoliv životem v lokalitách. **Místní agenda 21** je vhodná, avšak řízená samosprávou a na ní závislá (kdežto CLLD je řízeno mezisektorovým místním partnerstvím, čili více nezávisle). Navíc **v současné legislativě dosud neexistuje podobný nástroj regionálního rozvoje**.

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI (místních aktérů): To je podstata CLLD-U: ti, kteří mohou pomoci problém lokality řešit, jsou součástí celého procesu: **vytvářejí místní partnerství, zpracovávají strategii rozvoje lokality a řešení jejich potřeb, vyhláší výzvy pro řešitele** (žadatele o grant), **vybírají je, kontrolují realizaci projektu a reportují výsledky poskytovatelům podpory** (tj. městské nebo krajské samosprávě, řídicímu orgánu OP apod.). Důležité je, že naprostá většina dnes existujících problémů v městských lokalitách se dá řešit právě metodou CLLD-U. CLLD-U je ideální pro podporu malých investičních i neinvestičních projektů s místním významem.

jiri.danes7@gmail.com

oldrich.cepelka@tima-liberec.cz

roman.haken@cphp.cz